

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı

Gelir Kanunları Gelir Ve Kurumlar Vergileri Grup Müdürlüğü

Sayı : 62030549-120[40-2018/1070]-E.594757 13.08.2020

Konu : Yılı içinde KDV mükellefiyetini terk edip yeniden faaliyetine başlayan mükellefin KDV beyannamesinde, önceki faaliyetine ilişkin devreden KDV'yi devir olarak kullanılıp kullanılmayacağı

İlgi : 26/06/2018 tarih ve 4896097 sayılı özelge talep formunuz.

İlgide kayıtlı özelge talep formunda, ikamet amaçlı binaların inşaatı faaliyeti ile iştigal ettiğiniz ve bilanço esasına tabi olduğunuz, Mayıs/2018 vergilendirme döneminde adi ortaklık kurarak katma değer vergisi (KDV) ve gelir vergisi stopaj (muhtasar) mükellefiyetinizin kapatıldığı, Eylül/2018 vergilendirme dönemi içerisinde adi ortaklık haricinde yeniden kendi adınıza aynı iş kolunda faaliyete başlayarak KDV ve gelir stopaj yönünden mükellefiyet tesis edildiği belirtilerek, KDV mükellefiyetinin terk edildiği Mayıs/2018 vergilendirme dönemi KDV beyannamesinde bulunan "Sonraki Döneme Devreden KDV" tutarının, yılı içinde yeniden faaliyete başlanılan Eylül/2018 vergilendirme dönemi KDV beyannamesinde "Önceki Dönemden Devreden İndirilecek KDV" bölümünde gösterilerek indirim konusu yapıp yapılamayacağı, 2018 vergilendirme dönemi içerisinde tasdik etmiş olduğunuz Yevmiye-Kebir-Envanter defterlerini yeniden faaliyete başlanıldığı aynı dönem içerisinde kullanılıp kullanılmayacağı hususunda bilgi talep edildiği anlaşılmakta olup, konu hakkında Başkanlığımız görüşü aşağıda yer almaktadır.

GELİR VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN:

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun "Ticari Kazancın Tanımı" başlıklı 37 nci maddesinde, "Her türlü ticari ve sınai faaliyetlerden doğan kazançlar ticari kazançtır..." hükmü yer almaktadır.

Aynı Kanununun 38 inci maddesinin birinci fıkrasında; "Bilanço esasına göre ticari kazanç, teşebbüsteki öz sermayenin hesap dönemi sonunda ve başındaki değerleri arasındaki müspet farktır. Bu dönem zarfında sahip veya sahiplerce:

1- İşletmeye ilave olunan değerler bu farktan indirilir;

2- İşletmeden çekilen değerler ise farka ilave olunur.

Ticari kazancın bu suretle tespit edilmesi sırasında, Vergi Usul Kanununun değerlemeye ait hükümleri ile bu kanunun 40 ve 41 inci maddeleri hükümlerine uyulur."

hükmüne yer verilmiştir.

Anılan Kanunun 40 ıncı maddesinde safi kazancın tespit edilmesinde indirilecek giderler sayılmış olup, maddenin (1) numaralı bendinde ticari kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi için yapılan genel giderlerin safi kazancın tespitinde indirim konusu yapılabileceği hüküm altına alınmıştır.

Ticari kazancın tespitinde işletme tarafından yapılan harcamaların gider yazılabilmesi için; harcama ile iş arasında açık ve güçlü bir illiyet bağı bulunması, giderin keyfi olmaması yani kazancın elde edilmesi için mecburi olarak yapılması ile harcamanın işin önemi ölçüsünde yapılmış olması gerekmektedir.

Buna göre, faaliyetin sona ermesiyle birlikte indirim yoluyla giderilemeyip sonraki döneme devreden KDV tutarının gelir vergisi matrahının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınabilmesi mümkün bulunmaktadır.

Diğer taraftan, devreden KDV'nin gider veya maliyet yazılabilmesi ile ilgili bu uygulama sadece faaliyeti bırakan mükellefler için geçerli olup, faaliyetin devamı süresince devreden KDV'nin gider veya maliyet unsuru olarak değerlendirilmesinin mümkün olmayacağı hususu tabiidir.

VERGİ USUL KANUNU YÖNÜNDEN:

213 sayılı Vergi Usul Kanununun;

- 174 üncü maddesinde, defterlerin hesap dönemi itibariyle tutulacağı, kayıtların her hesap dönemi sonunda kapatılacağı ve ertesi dönem başında yeniden açılacağı, hesap döneminin normal olarak takvim yılı olduğu,

- 176 ncı maddesinde, tüccarların, defter tutmak bakımından iki sınıfa ayrıldığı, I inci sınıf tüccarların bilanço esasına göre, II nci sınıf tüccarların işletme hesabı esasına göre defter tutacakları

hükme bağlanmıştır.

Ayrıca, aynı Kanunun 182 ve müteakip maddelerinde bilanço esasına göre defter tutmaya, 220 ve müteakip maddelerinde de defter tasdikine ilişkin hükümlere yer verilmiş olup, bu kapsamda Kanunun 221 inci maddesinde, "Bu kanunda yazılı defterleri kullanacak olanlar, bunları aşağıda yazılı zamanlarda tasdik ettirmeye mecburdurlar:

1. Öteden beri işe devam etmekte olanlar defterin kullanılacağı yıldan önce gelen son ayda;
2. Hesap dönemleri Maliye Bakanlığı tarafından tespit edilenler, defterin kullanılacağı hesap döneminden önce gelen son ayda;
3. Yeniden işe başlayanlar, sınıf değiştirenler ve yeni bir mükellefiyete girenler işe başlama, sınıf değiştirme ve yeni mükellefiyete girme tarihinden önce; vergi muafiyeti kalkanlar, muafılıktan çıkma tarihinden başlayarak on gün içinde;
4. Tasdike tabi defterlerin dolması dolayısıyla veya sair sebeplerle yıl içinde yeni defter kullanmaya mecbur olanlar bunları kullanmaya başlamadan önce."

hükümleri yer almaktadır.

Bu bağlamda, mükelleflerce tabi olunan tüccar sınıfına göre tutulacak defterler Vergi Usul Kanunu uyarınca ilgili hesap dönemi için tasdik ettirilmekte ve dönem içinde, tabi olunan tüccar sınıfının işi bırakma-yeniden işe başlama, ara verilen faaliyete devam etme, ihtiyari olarak vb. durumlarda defter tutma bakımından sınıf değiştirilmesi mümkün olmadığı gibi, tasdike tabi defterlerin dolması veya sair sebeplerle yıl içinde yeni defter kullanımının gerekmesi haricinde, esas itibariyle, tabi olunan tüccar sınıfı dahilinde yeni bir defter tasdiki ve kullanımı gerekmemektedir.

Buna göre, 2018/Eylül döneminden itibaren tekrar adi ortaklık faaliyeti haricinde şahsınız adına, yine aynı iş kolunda iş yapmaya başlamanız dolayısıyla yeni bir defter tasdik ettirmeniz gerekmemekte olup, 2018 takvim yılı için tasdik ettirip, adi ortaklık tesisinden önceki dönem için kullanmış olduğunuz bilanço esasında tutulacak defterlerinizi kullanmaya devam etmeniz mümkün bulunmaktadır.

KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN:

3065 sayılı Katma Değer Vergisi (KDV) Kanununun;

- 1/1 inci maddesinde; ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde Türkiye'de yapılan teslim ve hizmetlerin KDV'ye tabi olduğu,

- 29/1 inci maddesinde; mükelleflerin yaptıkları vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan KDV'den, bu Kanunda aksine hüküm olmadıkça, faaliyetlerine ilişkin olarak kendilerine yapılan teslim ve hizmetler dolayısıyla hesaplanarak düzenlenen fatura ve benzeri vesikalarda gösterilen KDV'yi indirebilecekleri,

- 58 inci maddesinde; mükellefin vergiye tabi işlemleri üzerinden hesaplanan KDV ile mükellefçe indirilebilecek KDV'nin, gelir ve kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider olarak kabul edilmeyeceği

hükme bağlanmıştır.

KDV Genel Uygulama Tebliğinin "VI/B-1.Verginin Gider Kaydedilemeyeceği" başlıklı bölümünde;

"Mükelleflerin vergiye tabi işlemleri üzerinden hesapladıkları KDV, gelir ve kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider olarak kabul edilemez. Mükellefin mal ve hizmet alımları nedeniyle hesaplanan bu işlemlere ilişkin olarak alış vesikalarında gösterilen ve indirilebilecek KDV durumunda bulunan KDV de gider olarak kabul edilmez.

Diğer yandan indirilemeyecek KDV'nin gelir ve kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde işin mahiyetine göre gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınacağı tabiidir."

açıklamaları yer almaktadır.

Buna göre, KDV mükellefiyetinin terkin edildiği 2018/5 dönemine ilişkin KDV Beyannamesinde yer alan "Sonraki Dönemlere Devreden KDV"nin, iade hakkı doğuran bir işlem bulunmaması halinde iadesinin talep edilmesi mümkün değildir.

Ancak, mükellefiyetin terkin edildiği tarih itibariyle indirim yoluyla giderilemeyen KDV'nin, ikamet amaçlı binaların inşası faaliyetinize ilişkin ilgili dönem gelir vergisi matrahının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınması mümkündür.

Diğer taraftan, KDV mükellefiyetinin terkin edildiği 2018/5 dönemine ilişkin KDV Beyannamesinde yer alan "Sonraki Dönemlere Devreden KDV"nin, yeni faaliyetinize ilişkin verilecek KDV Beyannamesinde "Önceki Dönemden Devreden KDV" olarak kullanılması mümkün değildir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.